

**Projekt**

**Uchwała Nr .....  
Rady Gminy Michałowice**

z dnia ..... 2023 r.

**w sprawie uchwalenia „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2023- 2025”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.), Rada Gminy Michałowice uchwala, co następuje:

**§ 1.**

Uchwala się „Gminny program wspierania rodziny na lata 2023 - 2025” w brzmieniu załącznika do uchwały.

**§ 2.**

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Michałowice.

**§ 3.**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

# **GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY MICHAŁOWICE NA LATA 2023-2025**

## **Spis treści**

Wstęp .....	2
Analiza sytuacji dziecka i rodziny w Gminie Michałowice .....	2
Analiza SWOT .....	9
Adresaci programu .....	10
Cele Programu .....	11
Działania, sposoby realizacji, wskaźniki i harmonogram programu .....	12
Wdrażanie, monitoring i sprawozdawczość .....	16
Finansowanie Programu .....	16

# Gminny program wspierania rodziny na lata 2023–2025

## Wstęp

Podstawę prawną opracowania i przyjęcia programu stanowi art. 176 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program jest zgodny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026 oraz stanowi uszczegółowienie zapisów określonych jako cel strategiczny „wieloaspektowe wsparcie osób i rodziny”.

Rodzina jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i zaspokajania potrzeb swoich członków. Warunkuje prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny dziecka, jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces jego socjalizacji, kształtowanie osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Rodzina oddziałuje na dziecko poprzez określony i swoisty układ stosunków społecznych, na których podłożu, dziecko przyswaja sobie określone wartości i wzory osobowe. Prawidłowo funkcjonująca rodzina zaspokaja wszystkie potrzeby dziecka w sferze psychicznej i materialno-bytowej, jest źródłem poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży w drodze nieuświadomionego często przekazywania wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników. Do czynników zaburzających funkcjonowanie rodziny zalicza się m.in. alkoholizm, narkomanię, przestępczość, przemoc w rodzinie, rozwody, śmierć rodziców, ubóstwo i bezrobocie, brak właściwej opieki rodzicielskiej i nieporadność życiową oraz nieprzystosowanie społeczne. Rodziny przeżywające trudności w swoim funkcjonowaniu potrzebują wsparcia, które powinno być nastawione na pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów oraz przywrócenie prawidłowego funkcjonowania, a w sytuacji rozkładu więzi rodzinnych i rozłączenia rodziny przez umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, na motywowanie rodziców do zmiany oraz stworzenie warunków do powrotu dziecka do rodziny.

Działalność na rzecz rodzin powinna koncentrować się na wyrównywaniu pomiędzy nimi nieuzasadnionych i niezawinionych różnic socjalnych, tworzeniu im równych szans oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka życiowego, a także na promocji i wsparciu więzi rodzinnych. Natomiast działania podejmowane na rzecz dzieci winny mieć na celu ochronę ich praw, wyrównywanie szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, służby zdrowia i wypoczynku oraz zapewnienie im ochrony w obliczu zagrożeń.

## Analiza sytuacji dziecka i rodziny w Gminie Michałowice

Analiza sytuacji dziecka i rodziny w Gminie Michałowice została przeprowadzona w oparciu o dostępne dane z obszaru systemów wspierających rodzinę tj. na podstawie informacji o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2021/2022, oceny zasobów i potrzeb z zakresu pomocy społecznej za rok 2022, sprawozdań rocznych z działalności ośrodka oraz sprawozdań z realizacji zadań z zakresu ustawy o pieczy zastępczej i wspieraniu rodziny.

## Gminny program wspierania rodziny na lata 2023–2025

W roku 2021 przeprowadzono ankietę pn. „problemy społeczne w środowisku lokalnym”. Respondenci tego badania wśród najbardziej uciążliwych problemów występujących na terenie Gminy najczęściej wskazywali na: rozpad więzi rodzinnych, samotne wychowywanie dzieci; bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zaniedbanie dzieci; ubóstwo; bezrobocie; problemy związane ze starzeniem się i alkoholizm.

Wśród najczęściej wskazywanych przez respondentów grup społecznych, które są najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym były: rodziny i osoby o niskim statusie materialnym oraz osoby starsze i samotne.

Za najczęstsze problemy społeczne wobec młodzieży na terenie naszej Gminy respondenci uznali: brak miejsc spotkań, cyberzagrożenia, słabą ofertę placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych oraz niską aktywność i zaangażowanie społeczne. Szczegółowy rozkład odpowiedzi przedstawia tabela 1.

**Tabela 1 wykaz odpowiedzi ankietowanych na pytanie: Jakie problemy wobec młodzieży uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie gminy**

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI	UDZIAŁ
Brak miejsca spotkań	114	53.0%
Słaba oferta placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych	106	49.3%
Zażywanie narkotyków, dopalaczy	69	32.1%
Używanie alkoholu	68	31.6%
Cyberzagrożenia ( internet, telefon, komputer, gry komputerowe)	110	51.2%
Palenie papierosów	42	19.5%
Brak możliwości doksztacania się	28	13.0%
Niska aktywność/zaangażowanie społeczne	102	47.4%
Inne, jakie?	4	1.9%

W przywołanym badaniu respondenci ocenili także ofertę edukacyjną szkół podstawowych Gminy Michałowice jako dobrą – uważało tak prawie 40% ankietowanych, a 13,5% uznało ją jako bardzo dobrą. Przywołane badanie stanowiło podstawę do przyjęcia w ramach strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Michałowice na lata 2021- 2026 celu strategicznego pn. „Wieloaspektowe wsparcie osób i rodzin”

Gminę Michałowice według danych GUS na dzień 31.12.2021 zamieszkiwało 19 092 mieszkańców w tym 3328 w wieku przedprodukcyjnym. W roku szkolnym 2021/2022 w placówkach szkolnych uczyło się 2 196 uczniów, a w gminnych przedszkolach 294 dzieci. Do niepublicznych przedszkoli działających na terenie naszej gminy uczęszczało łącznie 508 dzieci zamieszkałych w Gminie Michałowice, a do niepublicznych żłobków uczęszczało 83 dzieci z terenu naszej gminy. Wsparciem w formie stypendium szkolnego objęto 12 uczniów, zasiłki szkolne przyznano 4 uczniom, 733 uczniów otrzymało stypendium motywacyjne, 1283 uczniów skorzystało z mleka, a 100 z owoców. Dowóz do szkoły

## Gminny program wspierania rodziny na lata 2023–2025

zapewniono 312 uczniom w tym 25 uczniom z niepełnosprawnością. W roku szkolnym 2021/2022 do gminnych szkół uczęszczało 42 dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym 35 z zespołem Aspergera lub autyzmem, uczniom tym zapewniono niezbędne zajęcia wskazane w orzeczeniu.

Dla wszystkich uczniów szkół podstawowych i liceum, dla których Gmina Michałowice jest organem prowadzącym, świadczona jest opieka pielęgniarska. W roku 2021 podpisane zostały porozumienia z dwoma podmiotami świadczącymi usługi w zakresie opieki pielęgniarskiej nad uczniami szkół na terenie Gminy. W każdej ze szkół zatrudniona jest pielęgniarka szkolna na pełnym etacie. Fakt ten ma szczególne znaczenie dla dzieci z przewlekłymi chorobami, które podczas pobytu w placówce wymagają dodatkowych działań np. zbadania poziomu cukru lub zwiększenia dawki insuliny. Pomoc pielęgniarki jest także nieoceniona przy drobnych zdarzeniach takich jak stłuczenia, skręcenia lub bóle brzucha u uczniów.

Placówki oświatowe oferują także szereg zajęć pozalekcyjnych oraz działań wychowawczych i profilaktycznych realizowanych w oparciu o Programy Wychowawcze i Programy Profilaktyki.

Systemami wspierającymi rodzinę są także: system pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, 500+, 300+, fundusz alimentacyjny czy Karta Dużej Rodziny. Z systemu pomocy społecznej w 2022 roku udzielono wsparcia dla 51 rodzin z dziećmi. Pomocą w formie posiłku objęto 37 dzieci. Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczych i wychowawczych udzielono wsparcia dla 20 rodzin, z uwagi na potrzebę ochrony macierzyństwa udzielono pomocy 11 rodzinom, a w związku z wielodzietnością 5 rodzinom. 10 rodzin było objętych wsparciem asystenta rodziny. 106 dzieci objętych było wsparciem PWD „Świetliki”. Zasiłki rodzinne wypłacano 72 rodzinom. Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka przyznano dla 79 rodzin. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacano 19 rodzinom.

W obszarze wspierania dziecka i rodziny były obecne także takie inicjatywy jak poradnictwo, warsztaty edukacyjne, Klub Mam. Różnorodność zajęć i zadań prowadzonych na rzecz rodziny widoczna jest na zestawieniu wskaźników programu wspierania rodziny na lata 2020-2022. Przedstawiona poniżej tabela zawiera zbiorcze zestawienie wskaźników w ramach programu.

### **Zbiorcze zestawienie wskaźników z realizacji Gminnego programu wspierania rodziny dla Gminy Michałowice na lata 2020- 2022**

<b>Cel 1 Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji.</b>					
<b>Lp.</b>	<b>Zadanie</b>	<b>wskaźniki</b>	<b>wartość wskaźnika w 2020</b>	<b>wartość wskaźnika w 2021</b>	<b>wartość wskaźnika w 2022</b>
1.1	Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej.	Liczba rodzin objęta pomocą społeczną.	220	307	348
		Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych.	114	94	72
		Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego.	27	23	19

## Gminny program wspierania rodziny na lata 2023–2025

Lp.	Zadanie	wskaźniki	wartość wskaźnika w 2020	wartość wskaźnika w 2021	wartość wskaźnika w 2022
1.2	Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków w tym w ramach programu "Posiłek w szkole i w domu".	Liczba rodzin korzystających z programu i poza programem.	29	25	19
		Liczba dzieci korzystających z programu i poza programem.	47	24	37
		Liczba osób dorosłych korzystających z programu i poza programem.	17	12	12
1.3	Udzielenie dzieciom i młodzieży stypendium o charakterze socjalnym oraz naukowym.	Liczba osób objętych wsparciem stypendialnym.	89	87	
		Liczba osób objętych wsparciem stypendialnym socjalnym.	40	32	22
		Liczba osób objętych wsparciem stypendialnym naukowym.	690	844	600
		Liczba osób objętych wsparciem stypendialnym sportowym.	24	19	16
1.4	Udzielanie świadczeń w ramach programu "Rodzina 500+".	Liczba osób objętych wsparciem w ramach programu.	4163	4283	3922
1.5	Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w podręczniki i artykuły szkolne - Program "Dobry Start".	Liczba osób objętych wsparciem w ramach programu.	2655	brak danych	brak danych
1.6	Zapewnienie poradnictwa rodzinnego: psychologicznego, pedagogicznego w zakresie uzależnień, terapii indywidualne, terapii grupowej, terapii rodzinnej dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Liczba osób korzystających z poradnictwa.	70	16	brak danych
		Liczba udzielonych porad.	590	212	228
		Liczba podmiotów udzielających wsparcia.	3	1	1
1.7	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi.	Liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem.	4	1	2
1.8	Poradnictwo i praca socjalna na rzecz rodzin z dziećmi świadczona przez pracowników GOPS.	Liczba rodzin objętych wsparciem.	142	67	66
1.9	Wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin ubogich w dostępie do wypoczynku.	Liczba osób korzystających ze wsparcia w celu zapewnienia wypoczynku.	37	37	35

## Gminny program wspierania rodziny na lata 2023–2025

<b>Cel 2 Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze</b>					
<b>Lp.</b>	<b>Zadanie</b>	<b>wskaźniki</b>	<b>wartość wskaźnika w 2020</b>	<b>wartość wskaźnika w 2021</b>	<b>wartość wskaźnika w 2022</b>
2.1	Zapewnienie usługi asystenta rodziny.	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.	8	8	10
2.2	Prowadzenie i rozwój placówki wsparcia dziennego.	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach placówki wsparcia dziennego.	47	53	106
2.3	Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	Liczba zrealizowanych form wsparcia.	26	7	5
		Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem.	1031	651	1532
2.4	Organizowanie oraz współfinansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży.	Liczba zorganizowanych form wypoczynku.	3	3	2
		Liczba dzieci korzystających z wypoczynku.	353	61	77
2.5	Organizacja wypoczynku letniego i zimowego z programem profilaktycznym (alkohol, substancje psychoaktywne, przemoc) dla dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci korzystających z wypoczynku z programem profilaktycznym.	83	61	77
2.6	Realizacja ogólnodostępnych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci korzystających z zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych.	1160	784	794
2.7	Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych "Karta Dużej Rodziny".	Ilość złożonych wniosków.	305	91	114
		Ilość wydanych Kart.	799	199	251
2.8	Kontynuacja Programu "Rodzina 3+"	Liczba rodzin objętych programem.	50	44	56
2.9	Prowadzenie grup wsparcia i samopomocy.	Liczba prowadzonych grup.	1	1	1
		Liczba osób uczestniczących w grupach.	14	17	24
2.10	Organizowanie wydarzeń o charakterze integrującym rodziny.	Liczba zorganizowanych wydarzeń.	18	10	12

## Gminny program wspierania rodziny na lata 2023–2025

<b>Cel 3 Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny</b>					
<b>Lp.</b>	<b>Zadanie</b>	<b>wskaźniki</b>	<b>wartość wskaźnika w 2020</b>	<b>wartość wskaźnika w 2021</b>	<b>wartość wskaźnika w 2022</b>
3.1	Szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego.	Liczba zorganizowanych szkoleń.	1	2	0
		Liczba osób biorących udział w szkoleniu.	11	9	0
3.2	Zapewnienie dostępu do szkoleń i superwizji dla asystenta rodziny.	Liczba zorganizowanych szkoleń i superwizji	17	6	6
3.3	Zapewnienie dostępu do szkoleń i superwizji dla pracowników placówki wsparcia dziennego.	Liczba zorganizowanych szkoleń i superwizji.	5	2	1
		Liczba osób biorących udział w szkoleniach i superwizjach.	2	1	1
3.4	Prowadzenie pracy socjalnej i monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach zagrożonych.	Liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną.	45	46	51
3.5	Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny i informowanie o możliwościach, perspektywach poprawy swojej sytuacji.	Liczba udzielonych informacji.	625	410	brak danych
3.6	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie.	Liczba instytucji i organizacji pracujących na rzecz dziecka i rodziny.	10	9	7
3.7	Realizowanie przez placówki oświatowe programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży oraz programów edukacyjno-wychowawczych przeciwdziałających dysfunkcjom społecznym.	Liczba programów i liczba dzieci objętych programami.	18/1910	12/ 3615	12/1614



## Gminny program wspierania rodziny na lata 2023–2025

<b>Cel 4 Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną.</b>					
Lp.	Sposób realizacji	wskaźniki	wartość wskaźnika w 2020	wartość wskaźnika w 2021	wartość wskaźnika w 2022
4.1	Monitorowanie i ocena sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	Liczba spotkań w zespole ds. ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	2	2	2
4.2	Podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	Liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych.	1	1	0
		Liczba spotkań zespołów ds. oceny sytuacji dziecka.	2	1	2
4.3	Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Wysokość poniesionych nakładów finansowych.	18 578,00	12 277,14	11591,4
		Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej.	5	4	4

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zebranych do monitoringu wskaźników Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2022 prze zespół ds. wspierania rodziny*

Wnioski dotyczące realizacji celów wynikające z analizy monitoringu wskaźników Gminnego programu wspierania rodziny dla Gminy Michałowice są następujące:

1. Rodziny z Gminy Michałowice miały zapewnione bezpieczeństwo socjalne oraz poczucie stabilizacji. Na podstawie danych zebranych od 2020 r. liczba rodzin korzystająca z pomocy finansowej zmniejszyła się co oznacza, że sytuacja bytowa rodzin z terenu gminy jest stabilna. Zwiększona liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2022 roku wynika z objęcia wsparciem seniorów poprzez podjęcie programów osłonowych i podwyższeniem kryteriów umożliwiających przyznanie pomocy. Jednakże pogłębiona analiza sytuacji rodzin z dziećmi pokazuje, iż ta grupa społeczna, do której kierowany jest powyższy program, jest odpowiednio zabezpieczona socjalnie i bytowo.
2. Rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze były wspierane przez Gminę Michałowice poprzez odpowiadającą na ich potrzeby dostępną, ofertę dla wszystkich rodzin zamieszkujących gminę Michałowice. Gmina zapewnienia usługi asystenta rodziny, a jego wsparcie jest coraz bardziej potrzebne. Zwiększa się liczba dzieci, które korzystają z oferty placówki wsparcia dziennego.
3. Celem jakim jest podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny należy kontynuować, z większą uważnością i elastycznością w dopasowaniu działań w kontekście sytuacji i zagrożeń płynących z sytuacji globalnej.
4. Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną należy kontynuować i monitorować by zadanie było realizowane na jak najwyższym poziomie. Ważne jest również podejmowanie pracy z rodzinami biologicznymi.

## Gminny program wspierania rodziny na lata 2023–2025

### Analiza SWOT

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych, służąca do porządkowania informacji. Skupia się ona głównie na odpowiedzi na pytania: „Czy obecny stan zasobów gminy stanowi silną czy słabą stronę, tzn. czy jest czynnikiem ułatwiającym, czy utrudniającym rozwój?, „Jakie szanse i zagrożenia dla gminy płyną z jej kontaktów z bliższym lub dalszym otoczeniem?”.

Analiza tych czynników pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów. Jakościowa analiza obecnej sytuacji rodziny, dziecka i systemu wspierania rodziny oraz prawdopodobnej przyszłej sytuacji pozwala na ukierunkowanie działań w ten sposób, by sprzyjały one osiągnięciu założonego celu.

Informacja, która nie może być poprawnie zakwalifikowana do żadnej z wymienionych grup, jest w dalszej analizie pomijana jako nieistotna strategicznie. Analizując bieżącą sytuację środowisk z terenu Gminy Michałowice i dotychczas podejmowane działania można przyjąć, że:

<b>ANALIZA SWOT</b>	
<b>Mocne strony</b>	<b>Słabe strony</b>
<ul style="list-style-type: none"><li>• wzrost liczby ludności (dodatnie saldo migracji),</li><li>• wysoka jakość edukacji w szkołach na terenie gminy,</li><li>• zaspokojone potrzeby w zakresie opieki przedszkolnej,</li><li>• bardzo wysoki wskaźnik użłobkowania,</li><li>• funkcjonująca na terenie gminy Placówka wsparcia dziennego „Świetliki”,</li><li>• działalność „Klubu Mam”,</li><li>• aktywna współpraca instytucji wspierających rodzinę,</li><li>• wsparcie rodziny przez asystenta rodziny,</li><li>• oferta wsparcia psychologicznego i prawnego dla rodzin,</li><li>• realizacja programu Karta Dużej Rodziny,</li><li>• działalność świetlic wiejskich,</li><li>• organizowanie ogólnodostępnych szkoleń i warsztatów dla rodziców,</li><li>• duża oferta zajęć pozaszkolnych dla dzieci młodszych.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• wyższy niż w powiecie i województwie współczynnik obciążenia demograficznego</li><li>• ujemny przyrost naturalny,</li><li>• zwiększająca się liczba zakładanych w rodzinach „Niebieskich Kart”,</li><li>• niska możliwość otrzymania mieszkania z gminnego zasobu (mała liczba mieszkań, długi czas oczekiwania),</li><li>• niestabilne oferty PWD i PIK,</li><li>• niewystarczająca oferta dla starszej młodzieży na terenie gminy,</li><li>• postrzeganie pracowników socjalnych i asystenta rodziny w sprzecznych rolach: wspierających vs. kontrolujących i podejmujących interwencje w sytuacjach kryzysowych,</li><li>• niewystarczająca oferta długotrwałej pomocy psychologicznej,</li><li>• niewykorzystywanie dostępnych i wypracowanych standardów wsparcia rodziny</li></ul>

## Gminny program wspierania rodziny na lata 2023–2025

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"><li>• uruchamianie nowych form wsparcia,</li><li>• nowe mechanizmy wsparcia rodziny na szczeblu lokalnym i państwowym,</li><li>• możliwość pozyskania dofinansowania na realizację nowych form wsparcia z funduszy zewnętrznych,</li><li>• promowanie ekonomii społecznej,</li><li>• promowanie rodzinnej pieczy zastępczej,</li><li>• rozwój międzysektorowej polityki społecznej,</li><li>• możliwość wykorzystania potencjału wolontariuszy, instytucji NGO na rzecz wsparcia dzieci i rodziny,</li><li>• otwartość rodzin,</li><li>• edukacja rodziców głównie w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej,</li><li>• powstanie stałej siedziby PWD,</li><li>• promowanie działań na rzecz wzmocnienia rodziny,</li><li>• większa oferta i dostępność różnych form wsparcia dla rodzin,</li><li>• rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej i wdrażanie skutecznych zasad współpracy</li><li>• zwiększająca się dostępność do działań edukacyjnych,</li><li>• otwartość na współpracę przez instytucje pozarządowe, Koła Gospodyń wiejskich,</li><li>• możliwość wykorzystania potencjału wolontariatu.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• niekorzystna sytuacja gospodarcza kraju,</li><li>• kryzys funkcji rodziny,</li><li>• problemy społeczne związane z cyberprzemocą, cyberuzależnieniami, uzależnieniami behawioralnymi,</li><li>• nieprzewidywalność aktualnej sytuacji na świecie,</li><li>• ograniczone możliwości wspierania osób i rodzin ukrywających problemy i unikających pomocy,</li><li>• zaniedbywanie relacji i zdrowia psychicznego w rodzinach,</li><li>• niska gotowość rodzin do zmiany stylu życia,</li><li>• rozwój technologiczny mający wpływ na sposób spędzania wolnego czasu,</li><li>• rozluźnienie więzi społecznych,</li><li>• wzrost zachorowań na choroby psychiczne,</li><li>• brak narzędzi o charakterze diagnostycznym,</li><li>• brak przygotowania do roli rodzica.</li></ul>

### Adresaci programu

Program Wspierania Rodziny Gminy Michałowice na lata 2023-2025 skierowany jest do dzieci, rodzin i wszystkich ich członków mieszkających na terenie Gminy.

Adresatami programu są przede wszystkim rodziny wychowujące dzieci, w tym w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak również rodziny, którym została ograniczona lub odebrana władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej, a także rodziny o trudnej sytuacji materialno-bytowej i dotknięte przemocą.

Działaniami programu w tym przede wszystkim koordynacji wsparcia realizowanej przez asystenta rodziny, objęte mogą być również rodziny i kobiety w ciąży spełniające kryteria zawarte w ustawie „Za życiem”.

Uzupełniający charakter będą miały działania powszechnie skierowane do rodzin lub ich członków, uczestników ogólnodostępnych przedsięwzięć wpisujących się w promowanie wartości i siły płynącej z rodziny oraz zdrowego stylu życia.

## **Gminny program wspierania rodziny na lata 2023–2025**

Adresatami programu są również przedstawiciele instytucji i służb zaangażowanych w bezpośrednią pomoc rodzinom doświadczającym trudności w wychowaniu i opiece nad dziećmi.

### **Cele Programu**

Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w gminie Michałowice, sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Celami szczegółowymi programu są:

1. zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny;
2. wzmacnianie rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
3. podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny.

## Działania, sposoby realizacji, wskaźniki i harmonogram programu

### CEL 1 Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny

L.P.	ZADANIE	WSKAŹNIKI	REALIZATORZY	HARMONOGRAM		
				2023	2024	2025
1.1.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej (bezpieczeństwo socjalne)	Liczba rodzin objęta pomocą społeczną.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	X	X	X
		Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych.				
		Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego.				
1.2	Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków, w tym w ramach programu "Posiłek w szkole i w domu".	Liczba rodzin korzystających z programu i poza programem.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	X	X	X
		Liczba dzieci korzystających z programu i poza programem.				
		Liczba osób dorosłych korzystających z programu i poza programem.				
1.3	Udzielenie dzieciom i młodzieży stypendium o charakterze socjalnym oraz naukowym.	Liczba osób objętych wsparciem stypendialnym socjalnym	Urząd Gminy Michałowice	X	X	X
		Liczba osób objętych wsparciem stypendialnym naukowym.	Centrum Usług Wspólnych			
1.4	Realizacja Programu "Rodzina 3+"	Liczba rodzin objętych programem	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	X	X	X

## Gminny program wspierania rodziny na lata 2023–2025

L.P.	ZADANIE	WSKAŹNIKI	REALIZATORZY	HARMONOGRAM		
				2023	2024	2025
1.5	Zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi.	Liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	X	X	X
1.6	Wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin ubogich w dostępie do wypoczynku.	Liczba osób korzystających ze wsparcia finansowego w celu zapewnienia wypoczynku.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	X	X	X
1.7	Monitorowanie i ocena sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	Liczba spotkań w zespole ds. ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	X	X	X
1.8	Podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	Liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	X	X	X
		Liczba spotkań zespołów ds. oceny sytuacji dziecka.				
1.9	Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Wysokość poniesionych nakładów finansowych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	X	X	X
		Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej.				

### CEL 2 Wspieranie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej

L.P.	ZADANIE	WSKAŹNIKI	REALIZATORZY	HARMONOGRAM		
				2023	2024	2025
2.1.	Zapewnienie usługi asystenta rodziny.	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	X	X	X
2.2	Prowadzenie i rozwój placówki wsparcia dziennego.	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach placówki wsparcia dziennego.		X	X	X

## Gminny program wspierania rodziny na lata 2023–2025

L.P.	ZADANIE	WSKAŹNIKI	REALIZATORZY	HARMONOGRAM		
				2023	2024	2025
2.3	Realizacja zajęć na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	Liczba zrealizowanych form wsparcia.	Placówki oświatowe	X	X	X
		Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem.		X	X	X
2.4	Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży.	Liczba osób korzystających z wypoczynku.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	X	X	X
		Liczba zorganizowanych form wypoczynku.				
2.5	Prowadzenie grup wsparcia i samopomocy.	Liczba prowadzonych grup.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	X	X	X
		Liczba osób uczestniczących w grupach.				
2.6	Realizacja ogólnodostępnych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci korzystających z zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych.	Placówki oświatowe	X	X	X
2.7	Organizowanie wydarzeń o charakterze integrującym rodziny.	Liczba zorganizowanych wydarzeń.	Urząd Gminy Michałowice Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	X	X	X
2.8	Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa, w tym psychologicznego, terapii, mediacji i pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego..	Liczba podmiotów udzielających wsparcia.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	X	X	X
		Liczba udzielonych porad i konsultacji				

## Gminny program wspierania rodziny na lata 2023–2025

### Cel 3 Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny

L.P.	ZADANIE	WSKAŹNIKI	REALIZATORZY	HARMONOGRAM				
				2023	2024	2025		
3.1	Szkolenia dla grup zawodowych pracujących na rzecz wspierania rodziny.	Liczba zorganizowanych szkoleń.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	X	X	X		
		Liczba osób biorących udział w szkoleniu.						
3.2	Zapewnienie dostępu do szkoleń i superwizji dla asystenta rodziny.	Liczba zorganizowanych szkoleń i superwizji.		Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	X	X	X	
		Liczba asystentów korzystających ze szkoleń i superwizjach.						
3.3	Zapewnienie dostępu do szkoleń i superwizji dla pracowników placówki wsparcia dziennego.	Liczba zorganizowanych szkoleń i superwizji.			Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	X	X	X
		Liczba osób biorących udział w szkoleniach i superwizjach.						
3.4	Prowadzenie pracy socjalnej i monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach zagrożonych.	Liczba rodzin z dziećmi objętych pracą socjalną.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice			X	X	X
3.5	Budowanie i wzmacnianie sieci lokalnych liderów rodzinnych.	Liczba zorganizowanych wydarzeń				Urząd Gminy Michałowice		
				Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice				
				Organizacje pozarządowe			X	X



## **Wdrażanie, monitoring i sprawozdawczość**

Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice. Sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez poszczególnych realizatorów wskazanych w programie. Monitoring będzie odbywać się w oparciu o określone w programie wskaźniki. Sprawozdawczość z realizacji programu, stanowić będzie integralną część sprawozdania o którym mowa w art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

## **Finansowanie Programu**

Program będzie finansowany ze środków własnych Gminy Michałowice, w szczególności ujmowanych w dziale 855 Rodzina. Program może być także finansowany ze środków pochodzących z opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w ramach realizacji „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2022-2025” ujmowanych w rozdziałach 85153 oraz 85154 w tych zadaniach, które są z nim spójne. Program będzie także realizowany ze środków zabezpieczonych na realizację zadań programu w ramach działań statutowych podmiotów realizujących program oraz może być finansowany ze środków pozyskanych z innych źródeł w tym: dotacji oraz darowizn.

## **UZASADNIENIE**

Obowiązek opracowania i przyjęcia programu wspierania rodziny wynika z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie zapisami ustawy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny jest zadaniem własnym gminy.

Program uwzględnia działania niezbędne do realizacji wsparcia rodziny wynikające z ustawy oraz zdiagnozowanych potrzeb, określa działania ich wskaźniki oraz realizatorów. Program był poddany konsultacjom społecznym, będzie stanowił podstawę do podejmowania działań w obszarze wspierania dziecka i rodziny w latach 2023-2025.